

prima instanță: L. Bagrin  
(Judecătoria Centru mun. Chișinău)  
instanța de apel: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, M. Anton  
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2r-124/17

## DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al  
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Iulia Sîrcu  
Sveatoslav Moldovan  
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către  
Bîtca Emil,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Bîtca Emil împotriva lui  
Rîcov Igor cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care a  
fost respinsă cererea lui Bîtca Emil de scutire de plata taxei de stat la depunerea cererii  
de apel și nu s-a dat curs apelului declarat de către Bîtca Emil împotriva hotărârii  
Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 31 mai 2016,

### c o n s t a t ă

La 30 martie 2016, Bîtca Emil a depus cerere de chemare în judecată împotriva  
lui Rîcov Igor cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că prin recipisa din 05 ianuarie 2016  
Rîcov Igor a recunoscut faptul primirii împrumutului în sumă de 12 200 lei și s-a obligat  
să-l restituie în rate până la sfârșitul anului 2016 fără dobânzi. Din împrumutul acordat,  
pârâtul a restituit doar suma de 200 lei.

Solicită Bîtca Emil încasarea din contul lui Rîcov Igor a datoriei în sumă de 12  
000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 31 mai 2016, acțiunea a fost  
respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 03 iunie 2016, Bîtca Emil a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii  
Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 31 mai 2016, solicitând scutirea de plata taxei

de stat la depunerea cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 05 decembrie 2016, Bîtca Emil a depus apel motivat împotriva hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 31 mai 2016.

În susținerea cererii de scutire de plata taxei de stat, apelantul a invocat că starea sa materială grea nu s-a schimbat din momentul depunerii cererii de chemare în judecată, în condițiile în care Rîcov Igor nu i-a restituit nici o rată din împrumutul acordat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, a fost respinsă cererea lui Bîtca Emil de scutire de plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Bîtca Emil împotriva hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 31 mai 2016, fiindu-i comunicat apelantului despre necesitatea achitării taxei de stat în mărime de 270 lei până la 15 februarie 2017, ora 14.00. Totodată, acestuia i-a fost explicat că în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 20 ianuarie 2017, Bîtca Emil a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 și emiterea unei încheieri noi, soluționând prin decizie problema în fond cu admiterea cererii de scutire de plata taxei de stat.

În susținerea recursului, Bîtca Emil a invocat că este eronată concluzia instanței de apel precum că dânsul nu a prezentat probe pertinente și concludente ce demonstrează starea materială grea, deoarece la cererea de apel a fost anexată confirmarea nr. 01-14/3-2638 eliberată de IFS mun. Chișinău la 22 iunie 2016, potrivit căreia recurentul nu a obținut venituri impozabile în perioada fiscală a anului 2015 și nu are înregistrată pe numele lui patentă de întreprinzător, precum și certificatul de confirmare a statutului de șomer nr. 295 din 28 iunie 2016.

Consideră recurentul că urmează a fi scutit de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, deoarece a fost scutit de plata taxei de stat în prima instanță, situația sa materială neschimbându-se din momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă faptul că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 a fost recepționată de către Bîtca Emil, potrivit avizului de recepție, la data de 17 ianuarie 2017 (f.d. 85).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Bîtca Emil la 20 ianuarie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 03 februarie 2017, în adresa intimatului Rîcov Igor a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Bîtca Emil cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii de scutire de plata taxei de stat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prevederi similare se regăsesc și în art. 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Din materialele dosarului rezultă că la 30 martie 2016, Bîtca Emil a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rîcov Igor cu privire la încasarea datoriei, solicitând totodată și scutirea de plata taxei de stat în legătură cu situația materială grea, prezentând în acest sens confirmarea eliberată de IFS mun. Chișinău nr. 01-14/3-312 din 26 ianuarie 2016, potrivit căreia reclamantul nu a obținut venituri impozabile în perioada anilor 2014-2015 și certificatul de confirmare a statutului de șomer nr. 45 din 26 ianuarie 2016 (f.d. 4-5).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 aprilie 2016, Bîtca Emil în temeiul art. 85 alin. (4) CPC a fost scutit de plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 360 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 31 mai 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 03 iunie 2016, Bîtca Emil a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 31 mai 2016, solicitând scutirea de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea cererii de scutire, Bîtca Emil a invocat motive similare ca și în prima instanță, actualizând în acest sens documentele justificative, și anume confirmarea eliberată de IFS mun. Chișinău nr. 01-14/3-2638 din 22 iunie 2016, potrivit căreia recurentul nu a obținut venituri impozabile în perioada fiscală a anului 2015 și nu are înregistrată pe numele lui patentă de întreprinzător, precum și certificatul de confirmare a statutului de șomer nr. 295 din 28 iunie 2016 (f.d. 72-73).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, a fost respinsă cererea lui Bîtca Emil de scutire de plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Bîtca Emil, fiindu-i comunicat apelantului despre necesitatea achitării taxei de stat în mărime de 270 lei până la 15 februarie 2017, ora 14.00. Totodată, acestuia i-a fost explicat că în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel nu a efectuat o examinare completă și adecvată a capacității lui Bîtca Emil de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel.

Or, având în vedere că prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 aprilie 2016 Bîtca Emil a fost scutit integral de plata taxei de stat pentru cererea de chemare în judecată, Curtea de Apel Chișinău urma să-și argumenteze concluzia vis-a-vis de faptul s-a schimbat sau nu din momentul depunerii acțiunii – 30 martie 2016 și până în prezent situația patrimonială a recurentului-apelant și anume, prin îmbunătățire radicală, ce i-ar fi dat posibilitatea de a achita taxa de stat.

Cu atât mai mult că în susținerea cererii de scutire de plata taxei de stat pentru cererea de apel, Bîtca Emil a prezentat aceleași acte întru demonstrarea stării materiale dificile ca și în prima instanță, însă actualizate, și anume confirmarea eliberată de IFS mun. Chișinău potrivit căreia reclamantul nu a obținut venituri impozabile în perioada anului 2015 și certificatul de confirmare a statutului de șomer.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Malahov c. Moldovei din 07 iunie 2007, definitivă din 12 noiembrie 2007, unde Curtea a reiterat că deși prima instanță a constatat imposibilitatea reclamantului de a plăti taxa de stat, aceasta l-a obligat să o plătească după ce a respins pretențiile lui. Instanța de judecată nu a explicat motivele schimbării poziției sale și nici nu s-a referit la vreo dovadă care ar fi probat că situația patrimonială a reclamantului s-ar fi îmbunătățit radical.

Astfel, instanța de recurs consideră că obligarea recurentului-apelant Bîtca Emil de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 270 lei, reprezintă o limitare disproporțională a dreptului acestuia de acces la o instanță.

Nu poate fi reținut argumentul instanței de apel invocat în motivarea respingerii cererii de scutire de plata taxei de stat, precum că recurentul-apelant nu a prezentat probe pertinente și concludente cu privire la imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea apelului în mărime de 270 lei, având în vedere că această sumă este nesemnificativă, or, suma dată reprezintă potrivit art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat, 75% din taxa ce urma a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, care la caz este de 360 lei, de plata căreia Bîtca Emil a fost scutit integral de prima instanță, ultima considerând imposibilitatea achitării acesteia de către reclamant.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs consideră că recurentul-apelant Bîtca Emil urmează a fi scutit integral de plata taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 270 lei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 și a emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere de admitere a cererii lui Bîtca Emil de scutire de plata taxei de stat la depunerea apelului, cu scutirea lui Bîtca Emil de plata

taxei de stat în mărime de 270 lei și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Bîtca Emil.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Bîtca Emil împotriva lui Rîcov Igor cu privire la încasarea datoriei și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere prin care:

Se admite cererea lui Bîtca Emil de scutire de plata taxei de stat pentru cererea de apel depusă împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 31 mai 2016.

Se scutește Bîtca Emil de plata taxei de stat în mărime de 270 lei pentru cererea de apel.

Pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Bîtca Emil împotriva lui Rîcov Igor cu privire la încasarea datoriei, se remite la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic